

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemán veljá: Za celo leto predplača 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemán veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija Poljanska cesta št. 32.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljá tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je na Poljanski cesti h. št. 32.

Izhaja vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 8.

V Ljubljani, v četrtek 10. januvarija 1884.

Letnik XII.

Šolstvo.

S šolsko novelo dne 2. maja p. l. je še le začetek storjen za zboljšanje šolskih razmer, le najskrajnejši potrebi se je nekoliko vstreglo, tako je bilo brati v 1. številki „Slovenca“ dne 2. t. m. Hočemo pa to stvar nekoliko drobneje razpravljati, ter kazati resnico temu.

Kakor pri drugih enakih postavah, tako se je tudi pri posvetovanju o šolski postavi zahtevalo, da se sprejme v imenu državne koristi, za vtrdstvo vladne sisteme, kajti državnemu blagru se ima vse podrediti, s tem so podpirali tudi cerkveni dostojanstveniki svoj glas, ako so drugi svarili pred takimi postavami. Potem pa, ko je bila postava sprejeta, tirjalo se je, da se ima vse ravnati po postavi, kdor si je upal kaj nasproti ziniti, je bil neprijatelj državnim napravam, reklo se je: zakoni se stavijo za to, da se izvršujejo, in podložni so dolžni ravnati se po njih. Tako so se vpeljale v Avstriji verske, tako tudi šolske postave. Ko se je pa pozneje pokazalo, da te postave ne vstrezajo podložnim, da so v marsičem poprave potrebne in ko je vlada sama povdarjala potrebo, da se nekaj prenaredi in popravi, ali je bila poprava res tako lahka? Kaj so rekli tisti, ki so pomagali kovati take postave, ali so bili pripravljeni vladi pritrčiti?

Pomislimo vendar, koliko truda, koliko napora je bilo treba, da se je to malega, kar nam podaje šolska novela, v postavo sprejelo. Kar je pa najmenitnejše, to je krščanska šola, tega so se komaj dotaknili, in še zato bi se morda katoličani ne bili vneli, ko bi jih ne bil drugi čevljal žulil, ko bi mogli shajati s šolskimi bremenmi. Res da, te okoliščine morajo vendar vsakemu oči odpreti, da vidi, koliko že ura kaže, kedar pogleda na dejanje in nehanje naših dni. Ako še enkrat premislimo, kar se je one dni na Dunaji razpravljalo, govorilo in pretresalo, našli bomo, da skoraj v nobeni stroki ni bilo toliko nasprotovanja, toliko govarjanja, kakor ravno pri debatah o šolstvu. Da, prišlo je še celo do javnih izgrediv. Vprašati se vendar moramo, zakaj se nekteri tako močno za šolstvo poganjajo, sicer niso taki prijatelji ljudstva,

posebno pa takrat ne, ako gre pomagati slabo plačanim delavcem po tovarnah, kedar gre za določevanje pravnega razmerja pri delavskem stanu, tudi tačas niso tako skrbni, kedar gre za ohranjenje in pravno varstvo kmečkega prebivalstva.

Zakaj pa so takrat polni skrbi za vzobraženje ljudstva in ljudstvo milujejo, da mora ostati nevedno, kedar gre za olajšanje šolskih bremen? — Odgovor je lahek, pri šolskem vprašanju ne gre toliko za to, koliko ljudstvo zna, marveč kako misli o veri, o razmerji med Bogom in človekom, v zadnji vrsti je šolsko vprašanje: „boj med vero in nejevero“. To je jedro vsega šolskega vprašanja, okoli tega se vse suče; drugo, kar se tukaj vmes tlači ali naprej stavi, je več ali manj postransko, nebitveno ali kaj tacega, kar se od vsake šole ali učilnice zahteva, naj se vodi v tem ali unem duhu. — Kdor ima šolo, kdor ima mladino, ta ima prihodnost. Sicer se vse dobro ne dá v šoli doseči, a toliko bolj gotovo se škodljivo lahko po šoli razširja.

Seje se dobro seme, a vzrastla bode ljulika, katero hudoben človek vmes seje. Ljulika večkrat zaduši pšenico. O tem nihče ne dvomi. Sovražniki križa so že davno o tem prepričani, vztrajno in neumorno delajo, da bi dobro seme zadušili, da bi se nauk o križanem Zveličarju ne razširjal po šolah. Včasih razodenejo svoj namen, včasih ga prikrijejo, vsak čas pa neprestano delajo na to. Njih število je veliko. Vse, kar se imenuje liberalno, gre za stranko, ktera dobro ve, kaj hoče, in kako hoče.

A take odločnosti na katoliški strani ni. Morda se preveč zanašamo na pomoč Božjo, na pravično stvar, za katero se bojujemo, morda tudi mislimo, vlada sama ne bode pripustila, da bi se nejevera širila po šolah, ker sicer je država sama v nevarnosti. Kaj pa zapazimo v ti stvari, ako pogledamo okoli sebe? Kolikorkrat pogumni ljudski zastopniki to vprašanje spravljajo na površje, že se vse oglasi in nagovarja k miru in prizanesljivosti, rekoč, ne delajte hrupa, ne kalite miru, in bi sicer le duhove zdražili, a ne koristili bi ničesa. Tako se večidel vsak poskus že v kali zaduši. Vemo pa, da so verni katoličani pred vsem miroljubni, da ne delajo radi dražeb in preprirov, a zarad tega nasprotnik vsega

dobrega ne miruje, stvar, ki se je na vzdol nagnila, zmirom in neprestano teži naprej.

Neprijatelji krščanske šole se trdovratno drže na svojih mestih, kakor klopi listja in katoliški volilci se malokedaj brigajo za to, kakšne misli so v ti reči tisti, ki se jim ponujajo za poslance. Zleg je tu in tam bolj prikrit ali bolj očiten, to zavisi o tem, kakoršni so šolski zastopi po različnih deželah, po katerih se razpravljajo šolske stvari, po deželah z namešanim prebivalstvom postane pa stvar še bolj zamotana, ker pride vmes še politika, kdor gleda na taka očala, se mu stvar drugačna vidi, kakor je v resnici.

Basen pripoveduje, da je gospodar oslom, ki niso hoteli slame jesti, nataknil zelena očala, hoté jih otrapati, da jedó zeleno travo. Politika tudi marsikje in vzlasti Nemcem med Slovenci očala natikuje, da ne vidijo stvari, kakošne so v resnici, in da šolo in šolski poduk zlorabijo, a se hudujejo nad temi, ki zagovarjajo krščansko šolo, podtikovaje jim politične namene.

Da tukaj ne pretirujemo stvari, pogledjmo, kaj se je zgodilo na Dunaji. Dunajski okrajni šolski svet je sklenil v seji 19. decembra p. l. po nasvetu dr. Pichl-a, da ima verski poduk prenehati v prvih dveh razredih ljudske šole. Nasvet je bil sicer zavržen v sekcijah, in zastopnik katoliškega verouka, dekan in župnik Leber, je ovrigel vse dokaze nasvetovalca, ker je povdarjal, da je tako podučevanje pri ti starosti silno potrebno, opuščanje tega bi bilo zelo škodljivo, predpisana učna tvarina ne presega duševne zmožnosti otrok v 1. in 2. razredu, ako je za sedaj premalo katehetov, vendar tega podučevanja ne gre zanemarjati.

Vsak bi mislil, da bode mnenje katoliškega župnika, strokovnjaka v tej stvari, merodajno. A glasovanje je to vse drugače pokazalo. Tukaj je šlo napasti katoliški veronauk in časopisi so že naprej pravili, da od večine okrajnih šolskih svetovalcev kaj drugega ni bilo pričakovati!

„Christ. ped. Blätter“ pa temu še pristavljajo: nadejamo se, da c. kr. vlada tega sklepa ne bode potrdila, toliko več, ker je veliko dunajskih otrok v spodnjih dveh razredih že v štirinajstem letu starosti

LISTEK.

Naša vojska.

O vojski se ljudje najraje pogovarjajo, da si se je tudi najbolj boje. Osebito stari možje, ki v nedeljo popoldne po krščanskem nauku s pipicami v ustih po sencah posedajo, jako radi ugibajo, kje bo vojska in kedaj. Natanko jim je znano, kako močan je Francoz, koliko mornarice ima Anglež, kaj je s „Korobaldetom“, in kako se zopet Nemci prav po tihem za boj pripravljajo. Koliko pa imamo domače vojske, marsikak očanec ne bode vedel in tudi ne, v kakošni sestavi ona sovražnika pričakuje. Odkar so v vojsko teritorialno zistemo, t. j. tisto zistemo vpeljali, da je vsak polk v svojem nabornem okraju, ali pa vsaj blizu njega, so opustili tudi prejšnja generalna zapovedništva, ter na njihovo mesto „kore“ (Corps) postavili, in takih korov imamo 15 po celem Avstro-Ogerskem. Pogledjmo malo sestavo naše armade. Gotovo zanima to vsakega državljanu avstrijskega.

Prvi kor ima svoj sedež ali svoj tabor v Krakovem v Galiciji in se nabira iz 9 pešpolkov, obsega dva oddelka (dve diviziji) in pridelen mu je jeden batalijon trdnjavskega topništva in jeden batalijon vojaških inženirjev.

Drugi kor je na Dunaji, se iz treh pešpolkov nabira in ima tri divizije. Podredjeni so mu trije polki poljskega topništva, dva batalijona trdnjavskega topništva, pet batalijonov vojaških inženirjev in dva batalijona pionirjev. Vrh tega so temu koru še drugi polki, ki so na Dunaji v posadki, podredjeni.

Tretji kor je v Gradcu. Nabira se iz 6 pešpolkov in je razun dveh polkov, koroškega in gorenještajarskega, čisto slovenski, toraj naš domač kor. Tri divizije ima in priredjen mu je polk poljskega topništva, jeden batalijon trdnjavskega topništva, in jeden batalijon pionirjev.

Četrti kor je v Budapešti in se iz 9 pešpolkov nabira. Dve diviziji ima in pridelen mu je jeden polk poljskega topništva, jeden batalijon trdnjavskega topništva in jeden batalijon vojaških inženirjev.

Peti kor je v Požunu (Pressburg). Nabira se

iz 7 pešpolkov in napravlja dve diviziji. Ima jeden polk poljskega topništva in jeden batalijon pionirjev.

Šesti kor je v Košicah (Kaschau), in se iz 8 pešpolkov nabira, ter dve diviziji napravi.

Sedmi kor je v Temešvaru in se napolnjuje iz 9 pešpolkov, ima dve diviziji in jeden polk poljskega topništva.

Osmi kor je v Pragi ima dve diviziji in 8 nabornih pešpolkov. Prideleni so mu jeden polk poljskega topništva, jeden batalijon trdnjavskega topništva, jeden batalijon vojaških inženirjev in jeden batalijon pionirjev.

Deveti kor v Jožefovem mestu (Josefsstadt) ima 8 nabornih pešpolkov in dve diviziji.

Deseti kor v Brnu se nabira iz 8 pešpolkov, ima dve diviziji, jeden polk poljskega topništva, jeden batalijon trdnjavskega topništva in tri batalijone vojaških inženirjev.

Jednajsti kor v Lvovu se nabira iz 10 pešpolkov, ima dve diviziji in jeden polk poljskega topništva.

Dvanajsti kor v Sibirji (Hermannstadt) se

in bi ti tedaj vzrastli brez vsacega verouka. O tem se mora vendar zaslišati še nadškofijsko redništvo, in samo ob sebi se razume, da ono temu ne boče pritrtilo.

S tem smo menda dokazali in podprli svojo trditev, da gremo navzdol, in da se na tem potu še nismo ustavili, ako se tu in tam kaj pomudimo in poskusimo nastopiti nasprotno pot, dosihmal je ostalo le pri poskusih, predno boče bolje, da se začne pri korenu prenejati in zboljševati, t. j. pri učiteljskih, posamezni sicer kličejo med svet: „gori, gori“, a drugi vprašajo: kje! in njih klic ostane glas upijočega v puščavi.

Janssen, Janssen, zakaj si to naredil?

Prijateljem našega lista boče brž ko ne znano, da je zgodovinar Janssen opisal zgodbe, ki so se vršile ob času tako zvane reformacije na Nemškem. Kar je pisal, je dokazal iz izvirnih spisov (Original-quellen), on ni tedaj zgodovine prepisaval, kakor to navadno delajo zgodovinarji, ki nekaj, kar so drugej znali, izpušče, nekaj po svoje presučejo, in čudi se svet! kaj nenavadnega pošljejo med ljudstvo. Tako ni delal Janssen, ampak on je resnice iskal in jo našel ter objavil, a dregnil je s tem v sršenovo gnjezdo.

Oglasili so se zoper njega pisatelji, ki imajo privilegij za to, da zgodovino kazče, in po svoje urejajo, oglasilo se je razumnštvo, ki je bilo dosihmal vajeno, zgodovino presojevati iz drugačnega stališča, oglasili so se poslednjiče tudi skrbni protestantski pastori, ki se bojče, da bi njih verni ne spregledali in drugače začeli misliti. — V „Germaniji“, katoliškem časopisu v protestantskem Berlinu, se bere razglas zoper ultramantanskega zgodovinarja Janssen-a. Protestantovski pastor, ki se je pri skrbeh svoje službe postaral, obrača se do sobratov, ter iskreno prosi, naj se v poljudnih spisih in potovalnih govorih krepko zoperstavijo škodljivemu razširjenju Janssen-ovega zgodovinopisja. On pravi, da je to delo poleg Möhler-jeve „simbolike“ in Döllinger-jeve reformacije najvažnejši in zdatnejši napad na protestantizem v našem stoletju, in za širše kroge še škodlivejši, nego Möhler in Döllinger, ker njujne knjige niso tako zašče med pravo ljudstvo in so manj „jezuitske“. V njegavi občini je neki čevljar toliko denarja potrosil, da si je kupil Janssen-ovo zgodovino in je na podlagi tega začel vpraševati njega o Filipu Hessenskem in o drugih predboriteljih za protestantizem, da o možu „po volji Božji“ Lutru. Prvi zvezek ga je toliko omamil, da je rekel njemu: „Gospod pastor, v katoliški dōbi je bilo boljše za roko-delece, kakor je sedaj; moj sin tudi pravi, da je bilo tudi školnikom boljše.“

Evangeljski duh, tako misli imenovani pastor, mora se tudi v malem razodevati, da se mora zoperstaviti tako zapeljivim spletkam. Janssen je še škodlivejši za evangeljsko vero, kakor je vodja središče Windhorst evangeljski državi. Tako beremo v „Grazer Volksblattu“.

Temu naj pristavimo, da se po katoliških šolah uči zgodovina navadno po protestantskem kroju, zgodovinar se sklicuje na zgodovinarja in to se zgodi sto- in stoletja, napačni pojmovi o ti dōbi se vko-reninijo tudi med katoliškim ljudstvom, med katoli-

škimi učenjaki tako trdo, da kar o nasprotnem no-čejo nič slišati. Da ne postanemo preobširni, ome-niti hočemo le vzroka reformacije. Navadno se pravi:

Vzrok verskega odpada je bil na Nemškem zlo-raba cerkvenih odpustkov, in Luter se je vzdignil zoper to zlorabo, tedaj je on prav imel. Kaj pa je zgodovinsko? Luter se je vzdignil zoper Cerkev, nauk o odpustkih, in je tako napadal Cerkev v njenih naukih, on je bil že odpadnik poprej, preden se je to na široko in daleko zvedelo, ker je cerkven nauk o opravičenju po svoje obračal in tajil potrebo dobrih del. Njegov najhujši nasprotnik je bil Tecel, redov-nik sv. Dominika, ki je prvi spoznal nevarnost Lu-trovega nauka, odkrival njega zmote in bil katolikom to, kar je bil Luter svojim privržencem, namreč, po-ljuden cerkveni govornik, kterega je narod rad po-slušal.

Luter je dobro vedel, da mu je Tecel najbolj nevaren, zato mu je pisal, naj opusti on (Tecel) na-padati ga, ker tu ne grče za odpustke (dieweilen die Sache einen andern Vater hat). Ker pa Tecel ni jenjal svariti pred Lutrom, treba ga je bilo pred svetom osmešiti, in pripovedovati, da je od kraja do kraja hodil, ljudem odpustke prodajal, polne zaboje denarja za seboj vozil itd. Še sedaj na več krajih kažejo tiste zaboje, ktere je baje Tecel s sabo vozil, le tega ne povedče, v katerem mestu je pravi zaboj. Tako zvana verska reformacija se je začela z lažjo in z zmoto in se je tudi tako razširjala, krvavi sled za sabo puščala. Luter sam morda ni slutil, da bode on podžgal plamen, ki bode pustošil in razde-val več stoletij, a videl je s svojimi očmi, kaj je učinil, in dočakal neizrekljivo gorče v nemški deželi in po vsi Evropi.

Ne bodemo ga tožili niti zagovarjali, ker ne poznamo sklepov Božje previdnosti. Dolžnost pa je katoličanom, da kažejo na očeta reformacije, da ga svetu predstavljajo takšnega, kakor je res bil, da po vrednosti ocenijo njegove pokrovitelje in zaščitnike, očete protestantizma na Nemškem: Filipa Hessenskega in Friderika Saškega. Živo bodemo spoznali, da njih delo ni bilo delo po Božji volji, marveč po spačenosti človeški, začeto z lažjo, a speljano s silo in močjo, pri oznanovaleh čistega evangelija se je pa nekako vse zvršilo, kakor v šaloigri, namreč z ženitvijo.

Da se pa protestantje nobene stvari ne bojče tako močno, kakor zgodovinskega preiskavanja, nam kaže omenjena izjava; katolikom pa je dolžnost, da iščejo zgodovine ne iz protestantovskih virov in da povsod gledajo, pazijo: Verjemi, a glej, komu?

Politični pregled.

V Ljubljani, 10. januarja.

Notranje dežele.

Kaj ima Trst na srcu? Deželni odbor naročil je predsedništvu v seji 17. decembra, naj predlaga dotični oblasti naslednja od tržaškega de-želnega zbora sklenjena zahtevanja: 1. Naj se na-pravi pomorska postava; 2. naj se ustanovi politična in pravna akademija v Trstu, oziroma cela univerza z laškim učenim jezikom; 3. naj se povdarja, da se ne žalijo pravice tržaškega mesta in da naj se mu dostojno skrbi za ohranitev narodnosti (laške); 4. da se bodo mrličji zanaprej sežigali. — Ali še kaj?

ima tudi 10 batalijonov, ki so nemške deloma ita-lijanske narodnosti.

Konjice imamo 14 polkov dragoncev, 16 pol-kov huzarjev in 13 polkov ulancev.

Topništva je 13 polkov poljske topnice, 12 batalijonov trdnjavskega topništva in 20 oddelkov tehnične artilerije.

Vojaških inženirev je dva polka, vsak po 5 batalijonov in 8 rezervnih kompanij.

Pijonirjev imamo jeden polk, ki ima 5 ba-talijonov. Pri četrtrem služijo Slovenci.

Železnični in brzojavni polk se ravno sedaj dopolnjuje. Častnike in podčastnike zanj so od pijonirjev vzeli.

Sanitetnih vojakov za postrežbo po voj. bolnišnicah imamo 26 oddelkov.

Vozarskih vojakov (Train-Truppe) je tri polke, in sicer je štab od prvega na Dunaji, divizije pa po nemških in jugoslovanskih deželah; štab od družega vozarskega polka je v Budapeštu, divizije pa po Ogerskem; štab tretjega polka je v Pragi, divi-zije po Čehah, po Moravi in Galiciji.

Na Dunaji so se zbrali na sv. treh kraljev večer delavci v večjem številu pred zapadnim kolo-dvorom, okoli kterega so neki prav po živinsko ru-jovali. V obližji pripravljen je bil batalijon pešcev in jeden eskadron huzarjev, ako bi bilo ravno treba za orožje prijeti. Če je res, kakor se poročča, namera-vali so socialisti razdjati eno večjih časnikarskih tiskarn.

Cesarjevič Rudolf potoval je po Karpatih in se o tem potovanju sledeče izrekel: „V onem kraju živče Rusini, krepak, toda na najnižji stopinji omike stoječ narod, ki je reven in se gledče omike ne more primerjati ne sč Slovaki, ne z Jugoslavani.“ Po mestih pestče ga osobito židje in sicer ona ne-pokvarjena židovska klika, ki nosi dolge kaftane (suknje-talarje), kodrasto brado in dolge lase. Od dne do dne pridobivajo si več upliva in to že celče po vaseh. Kolikor mogoče uničujejo, kmete gmotno, da jih potem porabijo za sužnje. Žid je žid, naj živi v Karpatih ali na Dunaji.

Vnanje države.

Jugoslavani in Rusija nikakor ne živče v takošnem razmerju, kakor si to „Novoje Vremja“ želi. Vzrok temu je ruska nejasna politika naspro-ti Jugoslovanom in njihov zmešan program. Rusi so si zlasti na Balkanu vse prizadevali, da bi ljudstvo v ruskem oziru za-se pridobili, kar se jim je tudi vseskozi posrečilo. Zidali so jim samostane in pod-pirali cerkve in pope, za šole in za izobraževanje svetovnega razumnštva se pa ni nihče nič zmenil in tako se je zgodilo, da so se mladi Jugoslavani po vseh drugih državah šolali, le v Rusiji ne. Čisto naravna posledica tega koraka je bila, da je izob-ražena jugoslovanska mladina Rusijo začela na druga očala gledati, kakor pa jo je narod s prostim očesom videl. Jugoslovansko razumnštvo se je Rusiji odtujilo ter se polagoma približuje zapadni Evropi. Tako se večina premožnih Srbov izšola na Dunaji in v Parizu, in če tudi sta si Francija in Rusija dobri prijateljici, vendar v Parizu izgojenih Srbov sočutje do Rusije nikakor ne more toliko biti, kakor če bi se bili oni šolali pod ruskim vplivom v ruskih šolah in to je ruski politiki na balkanskem polotoku silno škodljivo, kajti svetovna in ne cerkvena inte-ligencija ima državen voz v rokah, kterega posebno v Srbiji vedno od iztoka proti zapadu obrača. „Novoje Vremja“ meni, da bi morali Rusi pred vsem na to gledati, da se mladi naraščaj na bal-kanskem poluotoku ne boče dalje ruskemu uplivu odtegoval, da se ruska literatura po balkanskih dr-žavah bolj razširila kakor se je to dosedaj godilo. Literarne knjige vseh narodov se pa po balkanskih mestih veliko laglje dobivajo, kakor pa ravno ruske.

Zastonj se upirajo nemški, katoličanom nepri-jazni listi, da bi zbrisali dober utis, ki ga je **nemški cesarjevič** v Vatikanu dobil in pa od svoje stani zapustil. Poročevalec dnevnika die „Post“ je cesarjeviča po Rimu spremljal in bil pozneje tudi sam pri sv. očetu zaslišan. Namestnik božji na zemlji izrazili so se jako zadovoljni o izglednih last-nostih nemškega cesarjeviča, ktere mu bodo bodo-čemu cesarju prav hodile, ter so še pristavili, da so mu katoličane na Nemškem posebno priporočili. Izvestno se nadjajo boljših razmer med katoliško cerkvijo in nemško državo.

Laška konjica obnašala se je za časa bi-vanja nemškega cesarjeviča v Rimu tako, da vsi časniki čez njo zabavljajo. Celče vojaški list „Eser-cito Italiano“ graja laško konjico, rekoče: „Mi ne smemo le na to gledati, da bi imeli konjico le za vojsko, temveč ona mora taka biti, da bo znala do-bro jezdit in konje brzdati, kar se sedaj o naši ne more reči. Konji so vseskozi slabi. Z eno besedo, mi nimamo nobene konjice več, temveč le jahajoče pehoto, ki je peš malo, na konji pa še manj vredna!

Ruski državnik Giers bil je okolo novega leta v Bernu na Švicarskem. Ondašnji ruski mini-sterski rezident pl. Hamburger priredil mu je banket, pri kterem se je Giers izrazil: „Ako je bil še pred

nabira iz 8 pešpolkov, ima jedno divizijo in jeden polk poljskega topništva.

Trinajsti kor v Zagrebu ima 6 nabornih pešpolkov, jedno divizijo; topniški polk mu leži v Ljubljani.

Štirinajsti kor v Inomostu se nabira iz polka tirolskih lovcev in napravi jedno divizijo.

Petnajsti kor v Sarajevu nima še lastnih nabornih pešpolkov, napravi tri divizije.

Vojaško zapovedništvo v Zadru za Dal-macijo, naborni pešpolk jeden.

Pešpolkov imamo sedaj 102, in sicer čeho-moravskih in slovaških 21, poljaških 21, rutensk 1, slovenskih 4, srbo-hrvaških 9, nemških 12 in ma-djarskih 34. Tedaj imamo 56 slovanskih, 34 madjar-skih in 12 nemških pešpolkov.

Lovcev imamo jeden polk tirolskih lovcev in 32 poljskih batalijonov, in sicer: 10 čeho-moravskih, 4 slovenske, 1 poljaški, 1 hrvaški, 11 nemških in 5 madjarskih; toraj zopet 16 slovanskih, 11 nemških in 5 madjarskih batalijonov. Polk tirolskih lovcev

Vojna mornarica ima na morji: oklop-nic s kazematami 8, brez kazemat 3, fregati 2, korvet pokritih 5, navadnih 3, topniških ladij (Kanonenboote) 9, jeden parnik na kolesa, dva par-nika za avize (naznanila ali poročila), 3 parnike za premeščenje (Transport), jedno ladijo tovarnico in dve yahti; na Donovi dva monitorja. Dalje ima 10 ladij za šolo, deset „hulkov“ in 7 „tender“-jev.*) Topov ima mornarica 153 velikih, 97 manjših.

Bramboveev imamo v avstrijskih deželah 81 batalijonov pešakov in strelcev, 10 batalijonov tirol-skih strelcev, 12 eskadronov dragoncev in 13 eska-dronov ulancev. Dragonci nabirajo se po vseh ta-kraj-litavskih deželah razun Galicije, kjer so ulanci doma.

Orožnikov (žandarjev) je 14 zapovedništev, in sicer: 1. na Dunaji, 2. v Pragi, 3. v Inomostu, 4. v Brnu, 5. v Levovu, 6. v Gradeu, 7. v Trstu, 8. v Lincu, 9. v Zadru, 10. v Opavi, 11. v Solunogradu, 12. v Ljubljani, 13. v Černovicah, 14. v Celovcu.

*) Mornarski izrazi, ki se ne dajo prevoditi.

nekaj meseci splošnji položaj po Evropi tak, da se je iz njega neka negotovost brala, se je danes že toliko spremenilo, da je vsaka najmanjša skrb zaradi neohranjenosti miru zginita in je evropski mir tako utrjen, kakor poprej še nikdar ne! Želeti bi ga nam pač bilo; obljubila sta ga dva mogočna moža in to sta nemški cesar Viljem in sedaj pa ruski kanceler Giers. Leto je dolgo in lahko se bomo pripravili, koliko velja beseda takih mož. Včasih so pa tudi okolščine močnejše, kakor najboljša volja veljakov.

V Španjskem političnem lončku je že zopet vreti jelo. Podkurili so mu na jugu socialisti, na severu pa karlisti. V Pariz se celó poroča, da se cela dežela na splošno ustaje pripravljena in da kralj misli deželo zapustiti. Vse gotovo ni tako, kakor se poroča, nekaj pa že bo resničnega na tem. Vzrok je v nesrečno zbranem kabinetu in narodnih zastopnikih. Cortes (poslanci) odrekli so svoje zaupanje ministertvu Posada-Herrera in temu ni bilo mogoče dobiti med njimi (Cortesi večine za-se. Sagasta, ki ima večino poslancev v rokah, osobno pri narodu ni priljubljen, Canovas pa, ki bi bil kralju najljubša oseba, je preev konservativen, da bi ga sedaj do vladnega krmila pustili.

Francoski časniki splošno obsojajo angleško sebično politiko gledé Sudana, katerega misli Angleška Turčiji prepustiti. Ako se v resnici zgodi, potem so trgovci se sužnjimi dosegli popolnoma svoj namen, kajti oni so na vso moč vstajo podpihovali, da bi polagoma zopet kupčijo se sužnjimi vpeljali. Petindvajset let, ki so se potrosile za razširjenje omike, bode zgubljenih, ako Sudan pod turško oblast pride, kajti obče znano in resnično je, da ondi ne raste nikdar več trava, kamor stopi turškega konja kopito.

Na Francoskem bodo pregledovali še to spomlad ustavo. Radikalni republikanci zahtevajo pregled v svojem smislu, vlada pa zopet v svojem. Zmerna stranka je pa zato, da bi se ustava kar nič ne spremenila. Ali se bo našla stranka, ki bo zadosti mogočna z vladnim programom prodreti.

Kitajski poslanec v Parizu, marquis Tseng, je dobil iz Pekinga naročilo, naj ponudi Francozom posredovanje Angležev ali pa američanskih združenih držav v imenu kitajske vlade. Kaj bode francoska vlada storila se pač ne more vedeti, vganiti bi se pa skoraj dalo, da ne bo nikake posredovalne ptuje oblasti poslušala, in to zato ne, ker so Francozje anamškega kralja že na svojo stran pridobili. Hueški dvor in anamška vlada pristopila sta k pogodbi 25. avgusta m. l. in se popolnoma francoski previdnosti izročata. Ako so toraj Francozi brez tuje pomoči edino le na lastne bajonete in diplomatično zgovornost oprti že toliko dosegli, se vendar sedaj ne bodo sebičnim Angležem v pest dajali, da bi jim ti jedro pozobali, njim pa lupine pustili. Ako je sicer vest resnična, se je misel gotovo v Londonu porodila in je iz Londona v Peking romala, od kodar so jo še le v Pariz poslali, kajti večkrat nam je bila prilika že opazovati, koliko si Angleži prizadevajo, da bi jim Francozi v tonkinski in anamiški zadevi le samo jeden prst podali, potem bodo že sami skrbeli, da kmalo zagrabijo za celo roko.

Angleži so poskušali ustanoviti novo naselbino ob reki Tengapani pri divjih narodih Akka. 24. decembra dvignil se je iz tega namena oddelek majorja Beresforda proti omenjeni reki, kjer so jih pa že oboroženi Akkasi s sulicami čakali in toliko ostrupenih pušč h krati na osupnjene Angleže vsipati jeli, da so jim zabranili prehod čez reko. Angleži čakajo sedaj podpore, preden si upajo s silo posestvo osvojiti.

„Fenirski zarotti“ prišli so na sled v Leicesteru. Mesta in okolice polastil se je vsled tega grozen strah. Američanski „fenirji“ poslali so papežu Leonu XIII. pismo, ki je pa papeževemu tajniku Mr. Boccaliju prišlo v roke. V istem pisanju žugajo fenirji papežu z najhujšim, ako bi še dalje Angleže proti irski narodni reči podpirali.

Angleži se bodo pečali s preosnovo parlamentarnega življenja v velikem smislu. Liberalci zahtevajo splošno volilno pravico in to ne le za Angleško, temveč tudi za Škocijo in Irsko. Preosnove priti bi bile morale že lansko leto na dnevni red, toda hudomušne zapreke od konservativne strani in pa irski neredi niso jih na dnevni red pustili. Sedaj se bodo pa najpoprej pečali z idejo splošne volitve. Za splošno volilno pravico pride na vrsto preosnova londonskega mestnega magistrata in za to opravištvu grofij. Da bode egiptovsko vprašanje mnogo časa za-se zahtevalo, je gotovo. Hud boj vnel se bo med liberalci samimi zaradi vprašanja ali naj se preosnova volilne pravice tudi na Irce raztegne ali ne. Gladstone sam je za to, da se je tudi Irce vdeležiti.

Izvirni dopisi.

Iz Ljubljane, 19. januarja. Dragi Slovenec! Dovolj, da te na nekaj opomnim, s čimur boš marsikom vstregel, da, znabiti vsem; zakaj vsem ljubljanskim prebivalcem velja: Danes meni, jutri tebi.

Reč zadeva pogrebe umrlih prebivalcev v Ljubljani, pa vodstvo južne železnice na ljubljanskem

kolodvoru. Večkrat sem že zapazil, da se je prehod čez železniško progo duhovščini, mrliču in pogrebeem pred nosom zaprečil in zaprl. Mogoče, da je včasih nekoliko potrebno, ali da se zgodi le za trenutke. Takrat nisem čul nikoli godrnjanja. Ali mislite si množico ljudi stati po $\frac{1}{4}$ po $\frac{1}{2}$ ure v blatu, na snegu, v dežji itd.! Res čez vse neprijetno stanje, zraven pa ima mnogokrat še druge posledke. Ranjke spremljajo k večjemu pokoju ljudje in znanci raznih stanov, kolikrat zamudi ta in drugi to in drugo res potrebno delo!

Naj bi bilo še vselej potrebno! Pa tudi tega ni, ampak le neka nepozornost ali malomarnost (nagajivost menda saj ne smemo in nečemo reči) služabnikov, za katero znabiti še vodstvo ne vé ne. Zatorej mislimo, da bilo bi prav, ko bi se prošnja vložila na železnično ravnateljstvo, da naj bi se to odpravilo, ali saj po moči omejilo, namreč le na tiste trenutke, kadar ravno vlaki odhajajo in prihajajo, kar pa nikoli dolgo ne traja. Kadar se vagoni le pripenjajo, se to gotovo lahko zgodi, če tudi čez cesto ne hodijo, ker ima železnica dovolj ograjenega prostora na razpolaganje. Naj bi prošnja podpisali kaki veljavni možje, znabiti tudi mestni gg. župniki in mestna gosposka. Kolikor ravnateljstvo poznamo, ne dvomimo, da bi prošnja ne bila brez vspeha; dobrota pa bi to bila za vse ljubljansko prebivalstvo (slučajno tudi za unanje) neznansko velika.

Iz Šent-Vida, 31. decembra. *) Včeraj popoldne je imelo „Kat. društvo rokod. pomočnikov“ občni zbor. Pri prihodu čast. gosp. predsednika smo ga pozdravili z lepim društvenim pozdravom: „Bog blagoslovi pošteno rokodelstvo!“ in z „živio“-klici. V spodbudnem govoru je gosp. predsednik izrekel veliko zadovoljnost in veselje na dober uspeh društva, spominjal nas je na redko svečanost navzočnosti Njih Veličanstva cesarja v Ljubljani, ktere slavnosti je tudi naše društvo čast imelo dvakrat se udeležiti in enkrat pri pozdravu na Ježici. Govornik nazdravlja Njih Veličanstvu cesarju, na kar je občinstvo radostno z „živio“-klici odzdravilo. Knjigo blagih dobrotnikov nam je govornik vso prebral, kateri so namreč društvu kaj darovali in koliko; lepa vrsta jih je bila, upamo, da nas tudi znanprej ne pozabijo. Darovanega je bilo: v denarjih 63 gl. 15 kr., 152 lepih podučljivih knjig, 32 lepih zemljevidov za na steno, za 80 gl. 60 kr. raznega pohišnega orodja in družih priprav.

Nadalje nam je sporočil pozdrav in prisrčno voščilo društvu k božičnim praznikom od prevzvišene gosp. dr. Antona Gruše, škofa in centralnega predsednika „Katoliškega društva rokodelskih pomočnikov“ na Dunaji. Burni „živio“-klici so zopet odmevali po društvenih prostorih.

Blagajničar poroča o denarstvenem stanju društva. Dohodkov je imelo 279 gl. 1 kr., stroškov pa 136 gl. 27 kr., toraj ostane gotovine 142 gl. 74 kr., kar nam bo še zelo prav prišlo, ker imamo še veliko napraviti.

Volitev se je prav mirno vršila. Zapisnikar je enoglasno izvoljen društveni blagajničar, g. Anton Pad. Belec iz Šent-Vida, kateri v razširjenje društva rad ta posel prevzame, akoravno je že z drugimi opravki preobložen.

Vrstili so se na to razni predlogi; vse je bilo prav veselo in zadovoljno lepega uspeha in po tri in pol ure trajajočem zboru so čast. gosp. predsednik sejo z družbenim pozdravom „Bog blagoslovi pošteno rokodelstvo“ zbor sklenili.

Ostali smo še veseli do pozne ure v lepi družbeni sobi ter se radovali s kratkečasnimi igrami, katerih imamo že veliko.

Vsem dobrotnikom se še zahvalujemo zeleč jim srečno novo leto! Naj bi se v novem letu zopet velikokrat videli!

Rokodelec.

Domače novice.

(Odbor „Matice slovenske“) imel je včeraj 9. t. m. svojo 62. skupščino, ktere se je vdeležilo 19 ljubljanskih odbornikov, izmed vnanjih pa gospod Kersnik. Potrđi se zapisnik 61. odborove seje. G. prof. Marn graja, da se zapisnik zadnje seje ni objavil v „Novicah“, in prof. Levec stavi predlog, naj se izvoli odbornik, ki bode skrbel za sestavo in objavo zapisnika. Izvolita se v ta namen gosp. prof. Senekovič in gosp. Keržič, ki sta že dozdej

*) Se nam je nehoté malo zakasnilo, — upamo, da še prav pride. Vr.

pregledovala zapisnike. — Gosp. predsednik Grasselli naznanja, da je g. tajniku službo odpovedal in da njegovo poslovanje poteče 31. maja. Pismo g. Vukulata se jemlje na znanje. — Za prvosednika se soglasno „per acclamationem“ zopet izvoli gospod Grasselli, ki pa izreče željo, naj si društvo z ozirom na njegove obilne posle izvoli drugega načelnika. Gosp. Marn mu ugovarja, rekši, da mu predsedstvo gotovo ne bode težje, kakor v preteklem letu, v katerem ga je pa v občno zadovoljnost izvrševal. Njemu pritrdi odbor, in g. Grasselli prevzame predsedništvo, ravno tako se izvolita g. Marn za prvega in g. Levec za drugega podpredsednika; g. Vilhar za blagajnika; g. Robič pa za pregledovalca društvenih računov. Po njegovem nasvetu se sklene od kmetijske družbe v varstvo sprejeti hranilnično knjižico, v kateri so naloženi doneski za dr. Costov spominek. Ključarja ostaneta g. prof. Wiesenthaler in g. Praprotnik. — V književni odsek se izvolijo gg.: Marn, Kržič, Levec, Pleteršnik, Praprotnik, Senekovič, Stegnar, Šuklje, Tomšič, Vavrč, Vodusek, Wiesenthaler, Zupančič Vilibald, Zupančič Anton, Kersnik, Erjavec, Hubad, Jeglič. — V gospodarski odsek gospodje: Zupanec, Jare, Klun, Poklukar, Robič, Tomšič, Vilhar Ivan. — Ker se je g. dr. Svetina odborništvu odpovedal, se sklene, da se v pravih določi, kaj se ima zgoditi, ako kdo izvoljenih odborništvu ne sprejme. G. Erjavcu se sklene izplačati ostanek njegove nagrade. Novih členov je vstopilo 10, med njimi mil. škof tržaški dr. Glavina kot ustanovnik. G. Cimpermanu se prepušča še dalje korektura, pa s strogo določbo, da ima popravljati le tisk, ne pa jezika, in da naj nagrada za tiskano polo znaša 3 gold., ki se odtegne nagradi pisateljevi, ako on sam neče opravljati korekture. — Sklep o Glavackovi „Flori“ se odstavi za prihodnjo odborovo sejo. Pismo Antona Zupanca gledé spisa o stenografiji se izroči književnemu odseku. G. Glaserju se vrne spis o iranskih narodih, čigar izdava bi bila za Matico pretežka in predraga. — Gosp. Kos se je ponudil spisati knjigo o delovanju sv. Cirila in Metoda in njunih učencev. — Gledé namerovanega vodovoda se izreče, da bi se ga „Matica“ poslužila, ako ga mesto napravi. — „Vratarič“ Mariji Novak se privoli 5 gold. darila. — Za vredovanje „Letopisa“ se naprosi zopet gosp. Levec, potem pa se seja ob 7. uri sklene.

(† G. Janez Pajk), okrajni glavar v pokoji, je včeraj popoldne po dolgem bolehanju umrl. Pogreb njegov bo jutri popoldne ob 3. uri. Pošteni ljudje so ga zaradi njegove pravicoljubnosti povsod spoštovali in čislali, malopridneži pa so se ga bali, ker jim je strogo stopal na noge. Naj v miru počiva!

(Unanja dela pri cerkvi presv. Srca Jezusovega) so dovršena. Nataknilo so namreč včeraj popoldne jabelko in križ na krasni njen stolp.

(Narodna čitalnica v Ljubljani) p. t. častitim društvenikom naznanja, da se bodejo v predpustnem času vršile sledeče plesne veselice: 12. januarja plesna vaja; 19. jan. ples; 2. febr. sijajni ples; 9. febr. plesna vaja; 23. febr. ples. — Pri plesih 19. januarja, 2. in 23. febr. svira c. kr. vojaška godba, pri plesnih vajah se bode igralo na glasoviru. Izraža se želja, da pridejo gospodje tudi k plesnim vajam v črni opravi. Za sijajni ples se bodejo izdala posebna vabila. Pristop k plesom in plesnim vajam je dovoljen izključljivo le društvenikom. Začetek vselej ob 8. uri zvečer.

(Nekaj o naših tiskarjih.) Kakor znano, je „tiskarstvo društvo“ ljubljansko svoj čas izključilo tri stavec Kleinmayerjeve tiskarne iz društva zavoljo njihovega škodljivega obnašanja. Zavoljo tega je bilo veliko hrupa v Kleinmayerjevi tiskarnici in po dunajskem tiskarskem časniku „Vorwärts“. Prišel je v Ljubljano celó podpredsednik dunajskega „tiskarskega društva“ in vrednik onega lista, kot nekak eksekutor, a ni opravil nič. Zdaj so tega moža, z imenom Höger, na Dunaji zaprli, ker je bil obsojen zaradi razžaljenja časti; potlej se je pa pokazalo še, da je društvo okradel za 12.000 gl. In s takim človekom drži še Kleinmayerjeva tiskarna! „Nemški“ tiskarji gori omenjene tiskarne so hoteli namreč osnovati svoje, od dosedanjega odcpljeno društvo, ki bi bilo v zvezi z nemškimi takimi društvi, pa, kakor slišimo, jim vlada ni potrđila pravil. Naši narodni tiskarji so se proti takim nameram prav previdno zavarovali na svoj način, o katerem morda še kedaj spregovorimo obširneje. Kar pa ti „nemci“ nameravajo, bo le njim na škodo, naše narodnosti tiskarjem pa le na korist.

(Popravek.) V „Slovenec“ št. 5 naj se v dopisu z Dolenjskega popravi bistvena napaka: trto-reznica, glasiti se ima: trtorejnica, to je, prostor, kjer se trte redijo, a ne režejo. — Ravno tako naj se popravi proti koncu sestavka o „poštних davčnih nakaznicah“ napaka: „odvezek“, glasiti se ima „odrezek“, ker od „denarnih nakaznic“ je znano, da se kosi lahko odrežejo, a ne odvežejo.

— V Št. Petru na Pivki je bila v nedeljo dne 6. t. m. volitev občinskega predstojništva. Izvoljeni so bili: Za župana Janez Spilar iz Št. Petra; za svetovalec: Franc Margon iz Trnja, Matija Penko iz Gradca, Jože Polh iz Nemške vasi in Fr. Požar iz Petelin.

— Srečno je prebolil častni kanonik pri sv. Petru blizu Maribora, prečast. g. Marko Glaser. Ad multos annos!

— Nova razstavana na Dunaji. Kako važno nalogo v človeškem življenji ima spolnovati želodec, pričuje nam razstava kuharske umetnosti na Dunaji. Na sv. treh Kraljev dan je ni nič manj nego 9000 ljudi obiskalo in med temi najviše osebe cesarske rodovine. Ob poljedne prišel je cesar sam tje. S posebno zadovoljnostjo ogledoval je razstavne prostore, ter je imel povsod prijazno besedo in ljudomil nasmeh zdaj na tega, zdaj na onega. Ko dojde sè spremstvom v pokuševalnico, ponudi sè mu od jedne strani nekaj za poskušnjo, kar je p. cesar smehljaje odbil, rekoč: „Ne smem, ako bi vzel od Vas, moram pokusiti od vsakega ali tudi cesar ima samo jeden želodec.“ Dve uri se je mudil cesar v razstavi in se je odhajajoč proti odboru izrazil: „Gospoda moja, nekaj prav zanimivega ste pripravili s to razstavo.“ V ponedeljek zjutraj ob polu osmih obiskala jo je cesarica z nadvojvodinjo Valerijo in z ženskim dvornim spremstvom, in se je ondi do osme ure mudila. Zapustila je jako zadovoljna razstavo in se je proti predsedniku prav pohvalno izrazila.

— V Belgiji zahteva boj za duše otrok od katoličanov znatnih žrtev. Društvo za šolski denar je že izdalo to leto 200.000 frankov za šolske namene. V glavnem mestu Bruselj je to leto hodilo v katoliške svobodne šole 4000 otrok več, nego v preteklem letu, to nam kaže, da žrtve niso bile zastoni

— Pomnoženje verskih ur, a ne med katoličani. Protestantovska deželna sinoda, zbrana meseca oktobra l. l. v Darmstadtu, je obravnavala o predlogu: Število ur za versko podučevanje naj se zviša od 4 na 6 ur v tednu. Ta predlog so podpirali s tem, da je 31.000 hudoencev v mladinskih letih, ki so bili leto in dan kaznovani, da je tedaj neogibljivo treba, da se verski živeli v šoli bolje vtidi.

— Jablonsky, zavrtni morilec ruskega policista Sudejkina, je bil leta 1880 v Odesi zaradi vdeležbe pri nihilistih na smrt obsojen. Malo ur pred svojo smrtjo prosi, naj se mu smrt priznane in vse hoče razodeti, kar mu je znanega o nihilistih in o tajni tiskarni. Brzojavili so v Petrograd in dobili odgovor, naj se mu dan usmrtenja za nekaj časa preloži. Za jedno odšel je pa Sudejkin iz Petrograda v Odeso obsojenega nihilista zaslišavat. Mnogo je zvedel, kar mu je bilo posebno priročno, da je zamogel na en mah celo gnjezdo zasačiti. Po posebni priprošnji Sudejkinovi spremenila se mu je smrtna kazen v dosmrtno pregnanstvo v sibirski rudnike. Sudejkin mu je rekel, da naj med potjo na ti in ti postaji pobegne, da je že on za to skrbel, da se mu bo beg posrečil, potem pa naj k njemu pride. Spoznal je namreč, da ima k smrti obsojeni nihilist poseben talent za vohunstvo. Beg se posreči in nihilist postane pod imenom Jablonsky tajni policist v Charkovu, kjer so ga nihilisti z odprtimi rokami sprejeli in mu tudi, ne sluteč, da je v policijski službi, vse zaupali. Mnogo jih je ovadil. Za časa kronanja volal je z dobrim vspehom po Moskvi in je bil pozneje v Petrograd prestavljen. Poslali so ga tudi v Genf, od kodar je prinesel mnogo jako zanimivega gradiva o nihilističnih zvezah.

— Žalostna smrt drsalke. Na Nemškem v Rummelsburgu se je prigodila velika nesreča na ondašnjem jezeru. Dve gospici po 20 in 21 let stari, hčeri baronese pl. Bülow, peljali ste se v sredo, kateri ni povedano, na jezero drsat. Obe ste bili spretni drsalke, da je vse za njima gledalo. Na

— Najviše gore na svetu. „Oesterr. Alp. Ztg.“ se piše iz Angleškega, da je Mr. Graham 14. novembra iz Darjiling poročal, da je štirim vršalcim gorovja Kihinjunda do vrha prišel in sicer najbolj zahodnemu 19.300 ang. čevljev visokemu, enemu na jugu od Kihinjunga, ki je visok 20.000 čevljev, tretjemu v vrsti Pumdin, ki je visok 31.360 čevljev in poslednjič Kaburju, visocemu 24.015 čevljev. Pri tem nihče ni čutil taci težav, vsled visocega zraka, kakor se zgodi hriboplazcem v Evropi, kedar prestopijo neko določeno mejo v gorskem višavji, v gorovji Himalajskem menda to nastopi še le v prav izrednem višavji, le sree jim je bilo prav močno in razločno. Iz prvo imenovane vrha videti sta bila še dva vršaca na severozahodu od Everesta, ki je dosedaj veljal za najvišjo goro v Evropi.

— Za lovec. Lovski list „Waidmannsheil“ prinaša sledečo dovtipno povestico: „Saj poznate gozdarja Kneisenberga. Mislite si le, kaj se mu je zgodilo. Kakor je Vam znano, mu mnogo lovecev v gozd zabaja, ki mu divjačino kradejo in kje bi že gozdar bil, ako bi svojega zvestega psa „Cezar“ ne imel. Ta „Cezar“ mu pa vedno vsakega tatu izvoha in gozdarja na pravi sled napelje. Gozdar se pa tudi popolnoma nanj zanese, kajti „Cezar“ se ni še nikdar zmotil. Preteklo soboto „Cezar“ na jelenjem rovu zalaja, kar je staremu gozdarju gotovo znamenje, da je „Cezar“ na tatovem sledu. Gozdar hiti, kar ga noge nesejo, in res se ni zmotil. „Cezar“ reži v starega žida, ki se ondi ves trese pred hudim psom. Gozdar tudi nanj zareži in ga tatvine obdolži, da mu je divjačino kradel. Žid ponavlja, da je nedolžen, ali vse nič ne pomaga, kajti „Cezar“ se ni še nikoli zmotil. Žid mora vse svoje culice odviti, vse škatljice odpreti in kar je bilo čisto naravno, nikjer ni bilo najmanjšega sledu, kake divjačine zaslediti. „Grom in strela zaupije gozdar, vi morate nekaj pri sebi imeti, ali pa ste vsaj imeli, kar po divjačini diši! Pes vas je vstavil, ker je divjačino pri vas zvohal in pes se še ni nikdar zmotil, in to se bo že dokazalo. Hajdi z mano!“. Stari žid zadene culo in jokajoč pred lovecem koraka. Kar mu pade nekaj na misel: „Gospod gozdar!“ „Kaj je?“ „Kaj pa ko bi bil vaš pes moje ime ovohal? Jaz se namreč za Jelena pišem.“

Dunaj, 10. jan. Včeraj so v Penzingu prijeli človeka, ki je rekel, da je inženir z imenom Hugo Schenk. Ta je zelo sumljiv, da je razen neke v Monakovom rojene kuharice Terezije Ketterl, ktera je lansko leto meseca julija zginila, še tri druge ženske, obetajoč jim zakon, zvalil k sebi, umoril in oropal jih. Schenk je bil nazadnje prodajalec oglja v Leopoldovem predmestju. V njegovem stanovanju v Lincu dobili so nekaj dragočnosti, ki so bile lastnina ene po njem umorjene z imenom Timal. Schenk je sin bivšega predsednika okrožne sodnije v Tešenu. Kot sumljiv sokrivec prijet je bil tudi njegov brat, služabnik na zapadni železnici.

Petrograd, 10. januarija. Kakor poroča „Petersb. Journal“, bo minister Giers po povabilu avstrijskega cesarja potoval na Dunaj — kedaj, se še ne ve.

Kairo, 9. jan. Nubarjevo ministerstvo je za gotovo nastavljeno. Telegrafična zveza z Dongolo in Berberom je pretrgana. Slišati je, da je Baker-paša bil poklican v Kairo nazaj.

8. januvarija.

Pri **Maličeh**: Vitez pl. Gariboldi, e. k. major, iz Kopra. — Konšček, e. k. stotnik, iz Kopra. — A. Fuehs, posestnik, iz Goričan. — Ludvik Sevar, poštar, iz Novevasi. — A. Genuwald, kup. potovalec, z Dunaja. — Janez Sismetz, kup. potovalec, z Dunaja. — R. Zankl, tovarnar, iz Gradea.

Pri *Stonu*: S. Engl, kupec, z Dunaja. — Luger, kupec, z Dunaja. — Viljem Blažič, iz Gorij. — Mat. Lavrenčič, posestnik, iz Postojne.

7. jan. Anton Urbančič, tapecirar, 43 let, Emonska cesta št. 10, mrzlica.

V bolnišnici:

7. jan. Marija Kalan, gostija, 88 let, Marasmus. — Martin Žonta, dninar, 33 let, Exsudatum plenriticum.

9. januarija.

Papirna renta po 100 gld.	79 gl.	25 kr.
Sreberna	80	25
4% avstr. zlata renta, davka prosta	99	85
Papirna renta, davka prosta	94	05
Ogerska zlata renta 6%	121	—
" " 4%	88	95
" " papirna renta 5%	86	75
Kreditne akcije	160 gld.	304
Akcije anglo-avstr. banke	120 gld.	114
" avstr.-ogerske banke		845
" Länderbanke		116
" avst.-oger. Lloyd v Trstu		621
" državne železnice		326
" Tramway-društva velj. 170 gl.		218
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl.	122
4% " " 1860	500	136
Državne srečke iz l. 1864	100	168
" " " 1864	50	168
Kreditne srečke	100	170
Ljubljanske srečke	20	23
Rudolfove srečke	10	19
5% štajerske zemljišč. odvez. obligac.		104
Prior. oblig. Elizabetine zap. železnice		104
" " Ferdinandove sev.		104
London		121
Srebro		—
Ces. cekini		5
Francoški napoleond.		9
Nemške marke		59

je edini veči **konservativni list** na Dunaji, ki je na **vse strani neodvisen** ter izhaja po dvakrat na dan.

se bojuje za enakopravnost vseh narodov, je zoper zatiranje posestnikov in delavcev po kapitalizmu ter zagovarja koristi delujočih stanov.

Še po novem letu izhaja v zjutranjem listu izviren, zanimiv roman iz dunajskega ljudskega življenja „Ein Irrlicht“, od A. Ehrlicha; v večernem listu pa: „Die Mündel des Freiherrn“, od H. Falkner-ja.

„Tribüne“ je najcenejši veči list v Beču. Naročba z enkratnim dnevnim pošiljanjem velja:

za en mesec	.	.	2 gld.,	
" četrť leta	.	.	6 "	(4)
" pol leta	.	.	12 "	
" celo leto	.	.	24 "	

za dvakratno pošiljanje na dan, je 40 kr.
na mesec več odrajtovati.

Naroča se lahko na navadnih krajih, n. pr. na pošti itd.; na **Dunaji I., Schulerstrasse 14.**

Inzerati se sprejemajo in računijo po nizki ceni.

Melbourne 1881. — I. darilo. — Zürich 1883.

(Spielwerke)

ki 4—200 komadov svirajo,
brez ali pa s posebnim poučarkom,
z bobničem, zvončki, kitarico, rajskimi glasovi,
harpo itd.

(Spieldosen)

od 2—16 komadov.

Dalje: stala za smodke, švicarske hišice, albumi za slike, pisalne priprave, omarice za rokovice, obtežniki, vaze, tabačnice, mizice za mojškere, steklenice za vino in pivo, stoli i. dr.

Wse na swir'zanie.

darila

(3) priporoča

F. H. Heller

v Bernu na Švicarskem.

 Le kdor naravnost od nas naroči, dobi pravo blago; cenilnike s podobami pošiljamo franko.

M 100 najlepších komandor, čiernu 20.000 frankov, rozdelenú sa bude med kupovalce servir od novembra t. l. do 30. apríla 1884 zastonj.

Tisk „Katoliške tiskarne“ v Ljubljani.